

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0224U001094

Державний реєстраційний номер: 0121U108519

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-01-2024

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Моніторинг та дослідження шкідливості вівсяної цистоутворюючої нематоди (*Heterodera avenae* Woll.) на Півдні України в агроценозах зернових культур

Початок етапу: 01.2021

Закінчення етапу: 12.2023

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Одеська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00729511

Місцезнаходження: Маяцька дорога, 1, смт. Хлібодарське, Біляївський р-н., Одеська обл., 67667, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380487401578

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00024360

Місцезнаходження: вул. Михайла Омеляновича-Павленка, буд. 9, м. Київ, 01010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442801085

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6591060

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 323.000
--

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Моніторинг та дослідження шкідливості вівсяної цистоутворюючої нематоди (*Heterodera avenae* Woll.) на Півдні України в агроценозах зернових культур

Назва роботи англійською:

Monitoring and research of harmfulness of oat cyst nematode (*Heterodera avenae* Woll.) In the South of Ukraine in agrocenoses of grain crops

Реферат українською:

Звіт про НДР : 72 с., 11 табл., 4 рис., 92 джерел. Об'єкт дослідження - озима пшениця, ґрунт, паразитичні фітонематоди, вівсяна нематода (*Heterodera avenae* Woll., 1924) Krall et Krall. Мета роботи – Удосконалення системи фітосанітарного моніторингу щодо вівсяної цистоутворюючої нематоди в агроценозах зернових культур Півдня України. Методи досліджень – тимчасові польові дослід, лабораторні методи досліджень, класифікація та математична обробка даних. Результати досліджень: вивчено комплекс фітонематод озимої пшениці, стійкість 10 сортів пшениці до ураження нематодами, ряд полів пшениці на наявність вівсяної нематоди; ефективність передпосівного обробітку насіння пшениці для регуляції чисельності паразитичних фіто нематод. Встановлено: комплекс видів червоподібних паразитичних фітонематод в агроценозі пшениці озимої представлений трьома видами найбільш характерними для агроценозів Степової зони: *Pratylenchus pratensis*, *Ditylenchus dipsaci* та *Tylenchorhynchus dubius*, (*Helicotylenchus dihystra* - поодинокі екземпляри). Виявлено також 4 види мікогельмінтів та 11 видів сапробіотичних нематод. Вівсяна нематода (*Heterodera avenae*) зареєстрована в Овідіопольському та Іванівському районах Одеської області, на дослідних ділянках не виявлена. Найбільш стійким до ураження фітогельмінтами виявився сорт Довіра, на якому зафіксовано значне (у понад 7 разів від початкової чисельності) зниження чисельності популяцій фітогельмінтів (*Tylenchorhynchus dubius*, *Ditylenchus dipsaci*, *Pratylenchus pratensis*). Сорт доцільно рекомендувати селекційним установам в якості донора стійкості до комплексу червоподібних фітогельмінтів. Червоподібні фітопаразитичні види нематод: *Pratylenchus pratensis* та *Ditylenchus dipsaci* домінували на всіх ділянках з озимою пшеницею сорту Сториця (83-427 особин у 100 г ґрунту).

Реферат англійською:

Research report: 72 p., 11 tables, 4 figures, 92 references. Object of research - winter wheat, soil, parasitic phytonematodes, oat cyst nematode (*Heterodera avenae* Woll., 1924) Krall et Krall. Purpose - To improve the system of phytosanitary monitoring of oat cyst nematode in cereal crop agrocenoses of the South of Ukraine. Research methods - temporary field experiments, laboratory research methods, classification and mathematical data processing. Research results: the complex of winter wheat phytonematodes, resistance of 10 wheat varieties to nematodes, a number of wheat fields for the presence of oat nematode, the effectiveness of pre-sowing treatment of wheat seeds to regulate the number of parasitic phytonematodes were studied. It was found that the complex of species of worm-like parasitic phytonematodes in the agrocenosis of winter wheat is represented by three species most characteristic of agrocenoses of the Steppe zone: *Pratylenchus pratensis*, *Ditylenchus dipsaci* and *Tylenchorhynchus dubius*, (*Helicotylenchus dihystra* - single specimens). Four species of mycogelminthes and 11 species of saprobiotic nematodes were also found. The oat nematode (*Heterodera avenae*) was registered in Ovidiopol and Ivaniv districts of Odesa region, but was not detected in the experimental plots. The most resistant to phythelminths was the variety Dovira, which recorded a significant (more than 7 times the initial number) decrease in the number of populations of phythelminths (*Tylenchorhynchus dubius*, *Ditylenchus dipsaci*, *Pratylenchus pratensis*). It is advisable to recommend the variety to breeding institutions as a donor of resistance to the complex of worm-like phythelminths. Worm-like phytoparasitic nematode species: *Pratylenchus pratensis* and *Ditylenchus dipsaci* dominated in all plots with winter wheat of Storitsa variety (83-427 individuals per 100 g of

soil).

Індекс УДК: 632.6/.7

Коди тематичних рубрик: 68.37.29

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Сергеев Леонід Аркадійович

Науковий ступінь: к. с.-г. н.

Вчене звання: с.н.с.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

IX. Бібліографічний опис

Гуляева І.І. Кривенко А.І Кривенко А.І., Гуляева І.І. Біологія розвитку та поширення вівсяної (злакової) цистоутворюючої нематоди (*Heterodera avenae* Woll.) в агроценозах зернових культур Південно-Степової зони України. International scientific and practical conference «Natural sciences: history, the present time, the future, eu experience» Wloclawek, Republic of Poland, September 27-28, 2019. Wloclawek: Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2019. P. 14-18. <http://lib.osau.edu.ua/jspui/handle/123456>

Gulyaeva I.I., Kryvenko A.I., Stankevych S.V., Matsyura A.V. Morphobiological development and distribution of oat (cereal) cyst-forming nematode (*Heterodera avenae* Woll.) in grain crops of Ukrainian southern steppe zone. Ukrainian Journal of Ecology. 2021. 11 (2). P. 372-377. doi: 10.15421/2021_125

Гуляева І.І., Кривенко А.І. Фітопаразитичні нематоди на зернових злакових культурах. Міжнародна науково-практична конференція «Органічне землеробство – розумний підхід до стабільних врожаїв» 22 квітня 2021 року Хлебодарск, ОДСДС НААН м. Хлібодарське

Гуляева І.І. Хімічний захист кукурудзи на зрошені від шкідників в Південно-Степовій зоні України І Міжнародна науково-практична конференція НПП та молодих науковців «Актуальні аспекти розвитку науки і освіти» 13-14 квітня 2021. Одеса ОДАУ, 2021. С. 320.

Бурикiна С.І., Ужєвська С.П., Пиляк Н.В. Методи оцінки нематодцидної ефективності біопрепарату на основі хижих грибів проти стеблової нематоди картоплі. Мікробіологія і біотехнологія.2023. №3 (59). С.14-25. Doi:[http://dx.doi.org/10.18524/2307-4663.2023.3\(59\).292392](http://dx.doi.org/10.18524/2307-4663.2023.3(59).292392)

Бурикiна С.І., Жук М.М., Руденко В.А., Пиляк Н.В. Урожайність ячменю ярого за використання мікробних препаратів в умовах Південного Степу України. Матеріали XVI наукової конференції молодих учених «Мікробіологія в сучасному сільськогосподарському виробництві» (м. Чернігів, 25 жовтня 2023 р.) / Національна академія аграрних наук України, Інститут сільськогосподарської мікробіології та агропромислового виробництва. Чернігів : видавець Брагинєць О. В., 2023. С.93-96.

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Сергеев Леонід Аркадійович

к. с.-г. н., 06.01.05

Перелік осіб-виконавців

Бурикiна Світлана Іванівна

(к. с.-г. н., с.н.с., 06.01.04)

Власенко Сергій Володимирович

(молодший науковий співробітник)

Когут Інна Миколаївна

(к. с.-г. н., доц., 06.01.09)

Мельник Олександр Трохимович

(к. т. н., 06.01.00)

Почколiна Світлана Василівна

(к. с.-г. н., доц., 06.01.09)

Руденко Вячеслав Андрійович

(молодший науковий співробітник)

Сергеев Леонід Аркадійович

(к. с.-г. н., с.д., 06.01.05)

Ужевська Світлана Пилипівна

(к.б.н., доц., 03.00.08)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Когут Інна Миколаївна

Телефон

+38 (067) 716-76-52

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна